Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 144. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 1, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 1-го СЕРПНЯ 1995 р. Ч. 144. РІК CII.

ДЕПУТАТИ КОМЕНТУЮТЬ СЛОВО ПРЕЗИДЕНТА

КИЇВ (УНІАР). — 26-го липня Президент України Леонід Кучма прокоментував події, які сталися під час похорону Патріярха Володимира. У свою чергу спеціяльно для УНІАР прокоментували слова Президента знані в Україні політичні діячі.

Павло Мовчан, народний депутат України, голова „Просвіти":

— На жаль, ми дочекалися не того слова. Кажу ми, тому що маю право говорити від імени українців. Посилання на те, що наша держава поліетнічна — є необґрунтованим моментом у доповіді, чи слові, чи у відповіді Президента. Черговий раз можна констатувати, що це рецидиви вчорашньої ідеології, — тільки у менших маштабах. Ще донедавна усі етнічні проблеми, національні проблеми в колишньому Союзі витлумачувалися як такі, яких немає і не може бути. Так само з Українською Церквою, з українською ідеєю, українською мовою, українською культурою, з українською державою взагалі.

Очевидно, керівники і ті, хто формує погляди, хто впливає на світогляд Президента, охоче б уже відітнули слово „українське". Українське залишається тільки у певних ознаках: прапор, тризуб, гимн, ще щось там — угоди якість підписують тощо. Я жалкую, що у Президента немає тієї експертної, аналітичної групи, яка могла б застерігати його від помахів. На мій погляд, це помилка Президента.

Оцінка — необ'єктивна, оцінка упереджена, оцінка подій і висновки з них — не на тому рівні, на який можна було розраховувати. Просто констатувати, що всі церкви рівні, — те ж саме, що говорити, що всі в хаті рів-ні. Але в хаті є господар. А в цій хаті ним є українці. Всі ж інші мають право, але господар не мусить тулитися в кутку. Це моє глибоке розуміння і трактування цієї справи.

Олег Соскін, незалежний політик, заступник директора Інституту Світової Економіки:

— Дуже добре, що нарешті Президент України зробив заяву про своє ставлення до того, що сталося 18-го липня на Софійській площі. Позитивним у цьому виступі є також те, що він засудив дії влади щодо громадян України, які прийшли висловити свій жаль, біль у зв'язку із смертю Патріярха Володимира. Добрим також є й те, що Президент проголосив, що він є християнином. Позитивне й те, що він сьогодні бачить, що потрібно, аби держава почала дуже щільно займатися справою вироблення церковної політики.

Але, водночас, у цій заяві є деякі речі як на мене, негативні. Попереше, Президент не закликав тих у своєму Уряді та оточенні, хто давав розпорядження, щоб вони самі зрезигнували. Ці люди проголошують, що вони — християни, православні. А вони повинні розуміти, що пролили кров. А кожна кров вимагає помсти. Тому вони повинні самі покаятись і зрезигнувати.

Подруге, хотілося б знати, чому вчора, під час поїздки по Києві, Президент не прийшов до св. Софії і не подивився на те місце, де сталися жахливі події і не віддав данини пам'яті людині, яка була в'язнем совісти, яка найкращі роки свого життя провела у концтаборах, яка зробила все для того, щоб Президент міг бути сьогодні Президентом незалежної України.

I останнє, що хотілося б довідатися від Президента, парохіянином якої церкви він є, і коли він ходив до сповіді і Причастя, і чи робили це з ним разом ті, хто його оточує — ті хлопчики молоденькі, колишні комсомольці.

Якщо це Президент зробить, думаю, що ми побачимо в ньому патріота держави, патріота України, побачимо людину, яка справді вболіває за життя кожного громадянина України і за долю України. Тоді ми всі зрозуміємо, що наше майбутнє тільки в державі, яка буде жити за принципами християнства і православ'я.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КУЧМА ВВОДИТЬ ЗМІНИ

КИЇВ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма видав ряд нових указів. Віцепрем'єр-міністром України з питань паливно-енергетичного комплексу призначено Василя Євтухова.

Голову міжнародного комітету України у справах Европейського Союзу Ігоря Мітюкова призначено спеціяльним представником Уряду при Европейському союзі. Для вирішення питань координації міжнародної фінансової та технічної допомоги України, забезпечення зв'язків з Европейським союзом йому надаються повноваження віцепрем'єр-міністра України.

Президент призначив також Михайла Каскевича міністром праці України.

Президент України своїм указом ліквідував Державний комітет, в питаннях рідкісних, дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння. Кабінетові Міністрів України доручено до місяця вирішити питання щодо передачі функцій та підприємств і організацій, які належать до сфери правління цього комітету, відповідним міністерствам та іншим центральним органам державної виконавчої влади.

Указом Президента утворено Державний комітет України з енергозбереження. Головою цього комітету призначено Михайла Ковалика.

Ще одним указом ліквідовано Державний комітет України з легкої і текстильної промисловости. Його функції передано Міністерству промисловости України.

БЮРО УНС У ВАШІНҐТОНІ ПЕРЕСТАЛО ДІЯТИ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В понеділок, 31-го липня, перестає працювати Бюро Українського Народного Союзу у Вашінґтоні.

Бюро відкрито 1-го липня 1988 року, щоб при його помочі мати більший вплив на правильну інформацію про Україну та українців серед державних американських чинників і в американській пресі, яка саме в тому часі проводила протиукраїнську політику у зв'язку з процесом Івана Дем'янюка.

Директором Бюра став Євген Іванців, а відтак, коли праця зросла, йому до помочі працювали у Бюрі Марія Ліщак і Ксеня Пономаренко.

Спільними силами працівники Бюра УНС у Вашінґтоні здобули зв'язки із офіційними чинниками у столиці ЗСА, як також із представниками американської преси, що перебувають у Вашінґтоні. Вони також інформували про події особливої уваги „Свободу" та „Український Тижневик".

Причиною замкнення тепер Бюра УНС є фінанси Українського Народного Союзу, які періодично мусять переходити певну аналізу та редукцію видатків.

Рішення у цій справі запало на річних нарадах Головного Уряду УНС, що відбулися в травні.

Т. МАЗОВЕЦЬКИЙ ЗАЛИШИВ СВІЙ ПОСТ

Женева. — Спеціяльний доповідач Комісії ООН в питаннях прав людини Тадеуш Мазовецький, який збирав факти порушень прав і свобід у колишній Югославії, повідомив у розмові з журналістами, що резиґнує зі свого становища на знак протесту проти неїздатности світової спільноти захистити права людини в Боснії.

Безпосередньою причиною резиґнації був той факт, що ООН „дозволила сербам" загарбати мусулманські анклави Сребреніцу і Жепу, проголошені „зонами безпеки". Створення тих зон відбулося саме з ініціятиви Т. Мазовецького.

Отже, спеціяльний доповідач Комісії ООН вважає „безпорадними" рішення недавньої лондонської міжнародної конференції, учасники якої „проковтнули загарбання сербами Сребреніці" і відмовилися подбати про долю Жепи. Гостра критика дипломата стосувалася також діяльности НАТО, оскільки цей оборонний союз не спромігся захистити „зони безпеки".

Т. Мазовецький підкреслив, що у зв'язку з нерішучістю ООН і НАТО він як поляк „почув себе у меншій безпеці". Відповідаючи на запитання, чи ці події не спонукають східноевропейські держави, в тому числі Польщу, переглянути свої наміри стати членами НАТО, Т. Мазовецький сказав: „Ні, я не думаю, що це може вплинути. Однак люди неминуче почнуть думати над тим, чому ці організації настільки неефективні. Я певний, що це запитання повинна поставити перед собою кожна з цих організацій".

Розбудова Центральної Освітянської Бібліотеки на потребу усіх

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Повертаючись із 14-ої Міжнародної конференції в Іллинойському університеті, на якій Павла Рогова виголосила доповідь на тему проблем російської меншини в Україні та її ролі в розбудові української держави в культурно-освітньому аспекті, гостя з Києва відвідала редакцію „Свободи", щоб розповісти про свою освітянську працю і її значення.

П. Рогова розповідає про бібліотеку в Києві.

Про Центральну Освітянську Бібліотеку в Києві, директором якої є саме П. Рогова, писали ми вже у нашому щоденнику 14-го липня. Як знаємо, бібліотека має вже збірку понад 100,000 книжок, з якої приблизно 40 відсотків — це література з питань народної освіти і педагогічної науки. Там знаходяться унікальні книги з філософії та літературознавства та історії України і велике число періодиків не лише з України. У ній також є вже цілі збірки книжок поодиноких колекцій діяспори.

П. Рогова розповідає, що крім постачання книжок, в Центральній Освітянській Бібліотеці відбуваються постійно книжкові виставки, але найважливішими, на її думку, є окремі вечори, якими повертається мешканцям Києва невідомі чи призабуті імена з історії та культури України.

Вже відбувся ряд таких вечорів із циклу „Визначні жінки України" присвяченого таким визначним нашим постатям, як С. Русова, Г. Мазуренко, Д. Гуменна, Н. Лівицька-Холодна, Г. Журба, О. Степанів, О. Кисілевська, О. Лятуринська С. Яблонська, М. Липовецька, Г. Чикаленко-Келлер, а наша гостя показує нам з гордістю світлину із вечора професора і лавреата державної премії України ім. Т. Шевченка Федора Погребенника, ред. Осипа Зінкевича, поетесу із ЗСА Дарію Рихтицьку і виконавців програми П. Рогову та Світлану Ватаманюк.

(Закінчення на стор. 4)

ПОМЕР В. ВАСИЛЕНКО

Ню Гейвен, Конн. — Тут в суботу, 29-го липня ц. р., помер голова Нюгейвенської Округи УНС Володимир Василенко. Похоронні відправи відбудуться у вівторок, 10-го серпня, з церкви св. Михаїла в год. 9-ій ранку, а тлінні останки будуть поховані цього дня на цвинтарі Ґледстомбирі.

Вшанували вояків Корейської війни

Вашінґтон. — Тут у четвер, 27-го липня, Президент Билл Клінтон і президент Південної Кореї Кім Янґ-сем, відкрили новозбудований пам'ятник загиблим воїнам Корейської війни. Пам'ятник зображає групу з 19 вояків, які, не зважаючи на втому, крок за кроком ідуть у наступ. Пам'ятник і його спорудження коштувало 18 млн. дол., що їх зібрано з датків поодиноких осіб.

У своїй промові під час церемоніялу відкриття Б. Клінтон пригадав зібраним і всім іншим громадянам про те, що ветерани Корейської війни боролися не тільки з наступаючим ворогом, але також зі жахливими злиднями холоду, тісноти в окопах, незчисленного ворога та кожночасної можливости ув'язнення і жорстоких тортур. Згадав він і про те, що у корейському конфлікті загинуло 54,000 американських вояків, але їхню жертвенність призабуто у переживаннях тріюмфів Другої світової війни та в'єтнамського заколоту.

Звертаючись до присутнього президента Південної Кореї Кім Янґ-сема, Б. Клінтон запевнив, що на присутність американського війська Південна Корея може розраховувати так довго, як цього бажатиме.

Частина пам'ятника ветеранам Корейської війни

Ансамбль „Кобзарі" виступить на Союзівці

Союзівка (Г. К.). — Тут у суботу, 5-го серпня, у залі „Веселка" відбудеться концерт ансамблю „Кобзарі" при Капелі Бандуристів у Дітройті. Початок о год. 8:30 вечора. Після концерту відбудеться забава, гратиме оркестра „Водограй". Конферансьє програм цьогорічного літнього сезону — Оля Ходоба-Фриз.

У суботу і неділю, 5-6-го серпня, на Союзівці проходитиме виставка барельєфів Зенона Голубця. Координатор виставок на оселі — Соня Семанишин.

У неділю, 6-го серпня, на оселі УНСоюзу святкуватиметься День Союзянки.

5-6-го серпня на тенісових кортах Союзівки відбуватимуться змагання в подвійних іграх.

У справі замовлення кімнат слід звертатися на число (914) 626-5641. Члени УНСоюзу одержують 10 відс. знижки від загальної ціни.

Керівники виборів у Гаїті зрезигнували

Порт-О-Пренс, Гаїті. — З приводу великого незадоволення організацією та переведенням парляментарних і місцевих виборів, які відбулися минулого місяця у Гаваях, зі становища відповідальних за підготову зрезиґнувало два урядники. Це були перші вибори після повернення до влади, минулої осені, обраного президента Жана- Бертрана Арістіда.

Після зустрічі з президентом Гаїті Ж. Б. Арістідом обидва урядники Ансельм Ремі, президент Тимчасової виборчої ради, і Жан-Франсуа Мерісіє, один із дев'ятьох членів згаданої ради зрезиґнували.

Політичні коментатори уважають, що це зроблено за суґестією самого президента Арістіда, який є під сильним тиском інших політичних партій, котрі твердять, що саме через погану підготову і переведення виборів їхні партії мали такі малі успіхи.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Заява громадського конґресу України

Київ. — Народний депутат Володимир Алєксєєв передав УНІАР заяву Громадянського Конгресу України, в якій події на Софійському майдані розцінюються як „жахлива вулична бійка", що стала „результатом чергової провокації, здійсненої націонал-екстремістськими силами, цинічно іменованими себе демократами". „Ми висловлюємо підтримку законним діям Уряду та правоохоронних органів і висловлюємо жаль, що ці дії були недостатньо рішучими і результативними. Ми заявляємо протест проти провокаційних заходів націоналістів і фашистських елементів", — сказано у заяві.

Виставка французьких художників в Українському Домі

КИЇВ. — 21-го липня, у галерії „Аліпій" Українського Дому відбулася презентація виставки французьких художників Франьо Атота, Івана Алиськевича, Жозе Керавіса та Філіпа Шестера, які працюють у техніці сучасного живопису та інсталяції. За допомогою живопису, графіки, побутових речей вони створюють об'ємно просторові зображення, об'єднані певною ідеєю. Виставка є першим етапом французько-українського проєкту, що здійснюється зусиллями „Нового творчого об'єднання" (Україна), галереї „Аліпій" центру Український Дім та французької „Art of Walking Association" (Асоціяція мистецтва, що крокує). Мета проєкту — знищення інформаційних бар'єрів між культурними регіонами світу шляхом організації міжнародних акцій у сфері сучасного мистецтва. Наступним етапом буде організація виставки творів українських художників у Франції.

О. Ткаченко зустрівся з представником Ради Европи

КИЇВ. — Відбулася зустріч першого заступника голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з головою Палати регіонів Конгресу місцевих та регіональних органів влади Ради Европи Клодом Еґі, який перебуває в Києві на дорученням генерального секретаря РЕ для вивчення питання взаємодії центральних та місцевих органів влади у контексті дії конституційного договору. Еґі позитивно оцінив прийняття конституційного договору. На його думку, приєднання України до РЕ у вересні сприятиме зміцненню демократії та прискоренню проведення економічних реформ в Україні. Олександер Ткаченко підкреслив, що вступ до РЕ має принципове значення для України і буде важливим кроком у проведенні економічних реформ. Одночасно О. Ткаченко підкреслив тимчасовий характер конституційної угоди. Щодо ухвалення нової конституції, то він повідомив, що приблизно наприкінці року один чи два проєкти конституції будуть внесені на розгляд ВР України і в першій половині наступного року нова конституція обов'язково буде схвалена. У зустрічі взяв участь заступник голови Комісії з питань державного будівництва, діяльности рад і місцевого самоврядування, член Конституційної комісії Володимир Мойсеєнко, та заступник завідувача науково-експертного відділу секретаріяту ВР Микола Корнієнко.

У СВІТІ

ЗААРЕШТОВАНИЙ у Китаї американський громадянин китайського походження Гаррі Ву „признав під час слідства, що відеозаписи про трансплянтацію внутрішніх органів в'язнів були ним фальсифіковані". Про це заявило китайське інформаційне аґентство Сіньгуа. Китайці заарештували Г. Ву, відомого в ЗСА як Ґеррі У, 8-го липня, звинувативши його у „незаконому привласненні державних таємниць". Після еміґрації з Китаю, де Г. Ву багато років відсидів у концентраках для вільнодумців, він написав у ЗСА докладну документальну книгу про китайський ҐУЛаґ. На цей раз Г. Ву в'їхав у Китай з території Казахстану і відразу потрапив у руки поліції. Американські спостерігачі висловлюють занепокоєння, що Г. Ву, громадянина ЗСА, китайський суд може засудити на кару смерти.

ВЕРХОВНИЙ СУД Латвії засудив колишнього лідера комуністів республіки Альфреда Рубікса до восьми років тюремного ув'язнення з конфіскуванням майна — за діяльність, спрямовану на повалення незалежної латвійської держави. Колишній секретар ЦК Компартії Латвії А. Рубікс активно підтримав антидемократичний переворот у Москві в серпні 1991 року і зробив спробу задушити національно-визвольний рух у Латвії, де, як відомо, половину всього населення вже складають „російськомовні". Саме вони обрали А. Рубікса депутатом парляменту, хоч усі чотири останні роки він перебував у тюрмі під слідством. Алє й тепер, не зважаючи на винесений вирок, Соціялістична партія Латвії висунула А. Рубікса кандидатом у депутати майбутнього парляменту.

В АМЕРИЦІ

ЕКОНОМІСТИ ТА ЗНАВЦІ торговельної справи твердять, що цифри економічного росту країни у другому кварталі, хоча жалюгідні, то все ж таки не применшать того, що економічний ріст в країні таки поліпшиться у недалекому майбутньому. Одначе це не буде надто помічним для президента Билла Клінтона та його Уряду в наступній передвиборчій кампанії. Політично, на думку аналітиків, це є дуже не добрий момент для такого низького економічного показника, але перші прелімінарні вибори щойно за сім місяців, а в політиці різно буває.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" — ЧЛЕНІВ УНСоюзу

які досі платили передплату разом із вкладками за життєве забезпечення.

Повідомляємо, що ще до кінця липня ц.р. Ваші вкладки включали дальше передплату за „Свободу".

Але від 1-го серпня ц.р. Вам доведеться платити передплату прямо до адміністрації „Свободи", а забезпеченеві вкладки надальше до секретаря Відділу, як до цього часу.

Пригадуємо, що, починаючи від 1-го липня ц.р., обов'язує нова передплата „Свободи" для членів:

$75.00 за рік, або $40.00 за півроку.

Членам, які разом із запитником переслали чекі на $75.00 чи $40.00 будуть зачислені передплати за черговий рік, або півроку.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСоюзу

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Держава Україна

Незаперечним фактом є те, що на політичній карті світу майже чотири роки тому з'явилася нова европейська держава — Україна і світ поволі усвідомлює, що треба рахуватися та поважати її інтереси. Зайвим є розписуватись про всі атрибути України, одначе варто підкреслити, що її територія займає 603.7 тисячі квадратових кілометрів, на якій проживає 52.1 млн. громадян, з того українців близько 80 відсотків, решта — росіяни, білоруси, жиди, кримські татари, молдавани, поляки, мадяри, румуни, греки, німці, болгари та представники багатьох інших національностей. Розглядаючи дальшу картину, треба ствердити, що ці два факти — територія та населення — є тими конечно потрібними складниками для творення держави. Очевидно, що це не все, бо, згідно з поясненням самого слова, держава — центр суспільства, який управляє та охороняє його економічну і соціяльну структуру, а для цього потрібно ще багато інших складників зовнішнього і внутрішнього порядку.

Коли говорити про внутрішні надбання держави, то, в першу чергу, — це культурний вільний розвиток її громадян з їхніми окремими традиціями, звичаями і т. д., що в свою чергу творить спільні духові скарби країни. Одначе коли брати до уваги зовнішні, але конечно потрібні складники для утворення та збереження суверенітету держави, то сюди треба зарахувати власні закони, владу, військо, управління, установи, зовнішні стосунки, бюджет, герб, прапор, конституцію та багато іншого. Україна має багато чим похвалитися, коли ідеться про культурні надбання її громадян, але якби ми цього не хотіли визнати, світ таки найперше звертає увагу на зовнішню культуру даної держави та дуже часто на базі цього ставить їй оцінку та діє відповідно до неї.

У нашому сьогоденні, коли з радістю підсумовуємо здобутки молодої держави України, то доводиться з прикрістю ствердити деякі існуючі недотягнення, котрі саме складаються на негативне враження України в очах посторонніх закордонних спостерігачів і світового співтовариства в загальному. Ще досі в Україні, її столиці та великих містах поголовно панує мова колишнього окупанта — російська. Багато для цього оправдань і може деякі з них правдиві, але сумно робиться, коли 80 відсотків українців неспроможні послуговуватись у своїй суверенній державі рідною мовою. Назовництво установ, шкіл, заводів, площ, парків, вулиць і багато іншого носить ім'я чужих героїв, ба що більше — колишніх катів України і її народу. У центрі столиці України ще й досі пишається пам'ятник найбільшому катові України В. І. Ленінові. Столичні кіоски та книжкові крамниці засипані російськомовними виданнями, обслуга в державних установах, крамницях, готелях і ресторанах до клієнтів звертається найперше мовою „старшого брата". На фасадах державних будівель досі видніють символи найжорстокішої імперії у світі — серп і молот, а у Верховній Раді України — цьому центрі державної влади — лунає дуже часто мова чужої держави. А закордонні представництва державних і комерційних установ України навипередки послуговуються якою мовою? Все ж таки найбільшим підкресленням рабства є, коли делеґації України приїжджають за кордон і коли їм пропонують перекладачів, то на диво вони вимагають російськомовних — який сором! А поведінка виконавчої влади до своїх громадян та пошануванні їхніх релігіїних звичаїв як на недавньому похороні Патріярха Київського і всієї Руси-України Володимира та й тих же громадян до законів правопорядку ніяк не представляє людности суверенної держави.

Оце ж і є ті зовнішні познаки, що в загальному не приносять шани державі від інших. Бо невже ж почуття рабської меншевартости, вираженої у всіх згаданих випадках і багатьох інших тут не згаданих, може принести повагу, політичне визнання суверенної держави, з якою треба рахуватись, і запевнення місця серед світової спільноти інших суверенних держав. Мабуть, що таки ні. Тому чи не ватрто б державному проводові та громадськості суверенної держави України озброїтись у самоповагу власного „я" і справді взятися за справу самоутвердження держави Україна.

Микола Світуха

СУВЕРЕННІСТЬ, ІНТЕҐРАЦІЯ ЧИ ПЛЮРАЛІЗМ?

Економічні кризи, поєднані з відсутністю стійких політичних структур, які є характерними майже для всіх недавно суверенних держав Східньої Европи, в тому числі й для України, створюють ґрунт для поширювання тези про відсутність у багатьох націй основних передумов для повної державної суверенности, а тому і про потребу економічної реінтеґрації цілого простору СНД. Різні варіянти такої тези, включно з доцільністю повороту до централізованої в Москві унітарної державної структури, настирливо пропаґують в першу чергу російські націоналісти різної масти при підтримці давніх чи новонароджених комуністів багатьох колишніх совєтських республік, а навіть і ті розчаровані патріоти, які у своїй уяві бачили державну суверенність в першу чергу як шлях для забезпечення особистого добробуту.

Критичній аналізі саме цієї тези присвячена вартісна стаття Шермана Ґарнетта, старшого співробітника Фундації Карнеґі для міжнародного миру, під заголовком „Спокуса інтеґрації", яка появилася в престижевому американському квартальнику „The Washington Quarterly" (1/1995). Стаття служить прикладом тверезої застанови впливових американських політичних експертів над причинами суперечних інтеґраційних і відосередніх тенденцій в державах, що постали після розпаду СССР. Цілком природно, що фокус статті спрямований на оцінку становища Росії, але автор об'єктивно розцінює інтереси України та інших новостворених держав.

Росія, стверджує Ґарнетт, стоїть перед дилемою, як трактувати інтеґраційні нахили впливових кадрів старої комуністичної номенклятури, яка затрималася при владі в більшості колищних совєтських республік. Відійшовши в значній мірі від своїх початкових позицій „декляративного" патріотизму, велика частина старої номенклятури тепер готова заміняти якусь частину легко здобутої незалежности своїх держав за субсидії з Москви.

Можна ствердити, каже автор, що серед провідних політиків усіх неросійських народів не бракує розуміння складного історичного досвіду співіснування з Росією, досвіду, який часом вимагає від них шукати компромісів у дефініції суверенних прав їх держав. У свою чергу, прояви політичної нестабільности на кордонах Росії, які російські політики уважають загрозою державної безпеки, не раз є наслідком їхньої зовнішньоекономічної пресії або стимульованих Москвою інтриґ внутрішніх проросійських сил.

Хоч речники різних політичних напрямків і партій Росії конкурують одні з одними в проклямаціях про бажання підпорядкувати Москві народи „близького зарубіжжя", то Ґарнетт уважає, що між ними навіть немає однозгідности в тому, які саме народи і території варто б повернути під владу центру. Щобільше, вони навіть не згідні і в тому, яка саме форма інтеґрації і до якої міри справді відповідала б національним інтересам самої Росії.

Ідеологічних основ для інтеґрації тепер немає. За 70 років комунізму поняття єдиної соціялістичної „родіни" закорінювано насильством і обманом, при чому це вдавалося робити лише в умовах майже повної ізоляції від зовнішнього світу. Після розвалу верховних компартійних структур, національні і релігійні різниці між народами скоро взяли верх над пустими ідеологічними кличами. Цього процесу не завернути, твердить автор статті, хоч свідомість цієї дійсности є підставою для глибокого занепокоєння в Москві.

Коли мова про економічні мотиви інтеґрації слід ясно розрізнити доцільність відновити економічно вигідні, але перервані зв'язки поміж промисловими структурами в різних реґіонах від відновлення наддержавних структур з правами контролі, а то й перебрання власности підприємств на теренах нових держав.

Ще інший мотив інтеґрації пов'язаний із вакуумом безпеки кордонів у висліді розвалу Совєтського Союзу, при чому не лише в розумінні забезпечення від льокальних міжнаціональних конфліктів, зокрема на взір тих, які вибухли на Кавказі і в Центральній Азії, але включаючи також проблеми безпеки кордонів від кримінального елементу, торгівлі наркотиками, нелеґальної масової іміґрації тощо. Занепокоєна потенціяльною загрозою своїх великодержавних інтересів від посилених впливів Ірану, Туреччини чи Китаю на теренах колишніх азійських республік, Росія стала головним промотором колективних заходів для безпеки кордонів під омофором СНД, в якому вона є мілітарно і економічно найсильнішим партнером. Хоч така розв'язка відповідає інтересам деяких азійських держав, вона не знайшла підтримки в інших, зокрема в Україні.

У наступні десять років, твердить автор статті, зростатиме роля армії як силового фактора у внутрішній політиці Росії в скріпленні держави, хоч рівночасно проблеми моралі і вишколу строго обмежуватимуть можливість полягати на армію у протиставленні з сусідами. З тих причин автор уважає нереальними побоювання про можливість збройного зудару Росії з Україною. Хоч внутрішні слабості Росії стоятимуть на перешкоді здійснення бажання відновити імперію, не виключеною є могливість закріплення позиції Росії як „великого протектора" слабших партнерів на цілому просторі Евразії. Одначе, на погляд автора, при форсуванні такої концепції своєї „унікальної" ролі в світі, Росія лише поглиблюватиме свою ізоляцію від цілої Европи.

Суть тези Ґарнетта в тому, що стратеґічний вибір не лежить поміж інтеґрацією всіх сусідніх держав у наддержавних структурах або ізоляцією. Росія повинна прислухатися до голосів тих, хто суґерує концепцію, яку Збіґнєв Бжезінскі назвав „геополітичним плюралізмом". В її основі лежить положення про те, що суверенні сусіди є найпевнішими союзниками у закріпленні реґіональної стабільности.

Держави Східньої Европи і Центральної Азії не представляють собою якоїсь монолітної спільноти інтересів, хоч, без сумніву, мають історичні зв'язки. Ті, хто дивиться на реґіон як на одну цілість, на погляд автора, неодмінно бачать його з перспективи російських інтересів. Та це не єдина перспектива і вона не може бути єдиною для Заходу. В інтересі Заходу є підтримати всі фактори стабільности в реґіоні, замість спрямовувати ініціятиви для підтримки реформ в Росії і для відновлення її впливів.

ДЮРЕР ЯК ЯБЛУКО РОЗБРАТУ

Лондонський „Таймс" інформує, що рисунки німецького художника Альбрехта Дюрера (1471-1528) колись цілком леґально були закуплені на відкритій ліцитації такими музеями як Метрополітен у Ню Йорку та ґалерія „Куртоул" в Лондоні. Первісно вони знаходились у колекції музею Любомірських у Львові. Пограбовані в часи війни нацистами, вони були передані самому Гітлерові. Згідно з газетою „Арт Нюспейпер", в одному нацистському документі вказується, що варто б з усією пристрастю допитати певного польського мистецтвознавця, аби довідатись про долю 24-ох захованих полотен Дюрера.

В кінці війни американці віднайшли картини в австрійській соляній копальні. Вони вирішили не повертати їх до Львова, що знаходився тоді в межах СССР, де була дуже напружена ситуація і було попросту не до мистецтва. Замість того вони в 1948 році передали ці роботи нащадкові роду Любомірських. Газета також інформує, що рік перед тим Ґеорґ Любомірський пообіцяв, що у тому випадку, коли полотна будуть віднайдені, то він подарує їх Національній ґалерії у Вашінґтоні. Однак виглядає, що він змінив попереднє рішення і виставив їх на міжнародній ліцитації через лондонського ділера Колнаґі і власника ґалерії в Ню Йорку Пола Дрея.

Вважається, що претенсії щодо власности зголошують як Україна, так і Польща. Львівська колекція Дюрера, включає у себе знаний автопортрет маляра, створений у 1493 році і визнаний одним з найкращих у світі. Гітлер особливо любив праці цього маляра і навіть волів ризикувати ними, адже вони могли загинути, коли він тягав їх зі собою по всьому Західньому фронті. „Зі мною вони в такій самій безпеці, як у Кракові. Крім того, я можу частіше ними милуватися", — казав він. Директор польського інституту культури Анна Маух стверджує, що „міжнародне европейське право в частині, що торкається повернення майна її правним власникам, каже, що всі предмети мистецтва повинні бути повернені туди, де були взяті. Без огляду на зміну кордонів".

„Арт Нюспейпер" пише, що дискусії між мистецтвознавцями Польщі та України провадяться вже з початку цього року і „напевно виллються у спір про розподіл будь-яких робіт мистця, які врешті будуть віднайдені".

Директор лондонської ґалерії „Куртоул" Джан Мирдок виключає будь-яке висунення претенсій щодо них. Він відзначає різницю між творами мистецтва, що щезли з великих европейських збірок, а нині зберігаються десь потайки, і такими працями, як полотно Дюрера „Імператор Карло Великий і Зиґмунд", що відкрито виставлялися коло сорока років. Ця картина була леґально куплена на відкритій ліцитації від однієї з відомих ґалерій. Мирдок сказав: „Я не бачу підстав для найменших претенсій, але якщо вони виникнуть, то ми з допомогою наших адвокатів дамо розумну і абсолютно згідну з правом відповідь".

Л. Л.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Не пора, не пора, не пора...

Чому українська мова на другому місці? Це питання однаково болюче і для українців, які є громадянами інших країн, і для патріотів в Україні. Не розуміти важливости цього питання може лише той, хто не усвідомлює вирішального впливу мови, а через мову традицій, фольклору, літератури, культури в цілому на формування світогляду, ментальности і, зрештою, національного самоусвідомлення людини. Тим, хто читає щоденник „Свобода" українською мовою на поселеннях не можна закинути, що вони не розуміють важливости проблеми.

Але чи пора сьогодні повторювати це питання? Чи не значить це далі розписуватись у власній безнадії, розгубленості і безсиллі сьогодні, коли ситуація змінилася докорінно, коли Україна, велика і потенційно багата країна в центрі Европи, фактом проголошення своєї незалежности заявила, що готова змінити розстановку політичних сил у світі у свою користь? І чи не є визнанням її успіхів у цій справі вручення Л. Кучмі нагороди „Нова Европа" за „видатний внесок в демократичну трансформацію України та виведення української держави на нове вагоме місце в Европі і світі"? І чи не є ці успіхи заслугою і тих незламних, тих, що без надії сподівались і працювали, працювали, працювали на ниві українства, не покладаючи рук, самовіддано і жертовно, чи то на батьківщині, чи на поселеннях, щоб закласти фундамент для розбудови України?

Так, в обличчі смертельної небезпеки притихла, відійшла на задній плян українська мова. Царська, а потім совєтська Росія поставила перед собою завдання асимілювати Україну і працювала в цьому напрямку методично і послідовно, не зупиняючись ні перед чим. Репресивний апарат сміло і бездумно втілював в життя найжорстокіші пляни. Ми не стояли перед дулами автоматів поряд з трупами своїх однодумців, не замерзали в Сибіру. То не судімо строго тих, хто зігнувся, мов билина перед гураґанним вітром, щоб вижити. Не всі народились героями. І зігнутись — не завжди значить зламатись...

Російською мовою біле назвали чорним моїм ровесникам, як тільки вони народились. Українські, обов'язково буржуазні, націоналісти Бандера і Мазепа були страшніші від розбійників, вони були зрадниками і ворогами. Нікому було розказати, чиїми ворогами і зрадниками чиїх інтересів. Ті, що займали високі пости і користувались загальною шаною, були комуністами і говорили по-російськи. Вважатись інтеліґентом і говорити по-українськи — непоєднувані речі! Хто міг і хотів досягнути чогось у житті, не дозволяв собі такої нетактовности. Бо це означало приректи себе на провал. В школі виховували совєтськими патріотами, а батьки не суперечили, знали плату за необережно зронене дитиною слово правди. І дотепер у моїх ровесників не так багато можливостей поїхати у світ і спитати у незацікавлених сторін, що у світі називають чорним, а що — білим. Бо своїм, тим, що сказали їм неправду, і тим, що не сказали правди, вони не вірять. А проте в жахливих умовах враженої нечуваною інфляцією України ростять українців і хочуть, щоб їх діти бачили біле білим, чорне — чорним. І їм нелегко, бо бажання Росії будь-якою ціною асимілювати Україну хоч і ослабло, але не змінилось.

Не можна сказати, що її намагання не увінчались успіхом. Донедавна світ не знав майже нічого і ще нині знає небагато про Україну. Минулого року під час візити до однієї з англійських шкіл я розповіла на лекції, темою якої були знаки і символи, що символом моєї країни є синьо-жовтий прапор, і як домашнє завдання попросила учнів намалювати український прапор. Вчителька підказала дітям, які ніколи не чули про Україну, що географічний довідник допоможе їм справитись із завданням. Я засумнівалась. Довго і марно шукала потім по бібліотеках інформації про Україну і її синьо-жовтий прапор. Союз Совєтських Соціялістичних Республік або Росія. А Україна все таки жила титанічними зусиллями тих принижених, але не переможених, зігнутих, але не зламаних українців. Хто свідомо, а хто підсвідомо, вони собою прикривали спраглий корінь українства від нищівного сонця русифікації. Віддаймо їм шану за їх життєздатність, витривалість і відчайдушну мовчазну віру в кращу долю України, хоч вони і не герої. Возвеличмо героїв, які не вагались піти у небуття во ім'я і славу України. Вони освятили нашу незалежність і освітили іншим шлях до неї. І не осудімо тих, хто слабкий. Бо вони слабкі, їм найважче. Їм треба допомоги.

Мало хто не погодиться, що асиміляція на чужині — процес закономірний і неминучий. Тим більше для покоління, що народилось на еміґрації. Як не напувай рідною мовою вдома, в англомовному середовищі вона не переповнює душу цілий день, а, значить, і не проситься з неї українським словом. І дитячі його згадки не про пахучі українські сіножаті, а про розкішні американські кущі і квіти, над якими лине американська пісня, звучить американський жарт, де відбувається американська гра. І хоч така ж квітуча, не ук-

(Закінчення на стор. 3)

„УКРАЇНА — ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ДЕРЖАВА"

(Українці цілого світу зацікавлені закордонною політикою України. З тією метою міністер закордонних справ Геннадій Удовенко дав інтерв'ю журналістці Зірці Вітошинській, яка попросила його уточнити, серед іншого, ставлення України до СНД).

— Шановний пане міністре, які, на вашу думку, перспективи розвитку СНД: з Україною, чи без неї?

Г. У.: Існують дві тенденції в СНД, Інтеґраційні процеси та використання СНД для двосторонніх відносин. Україна підтримує інтеґраційні процеси в економічній сфері, але не за рахунок втрати незалежности. Вона проти будь-яких наднаціональних органів. Наприклад, Україна є членом Міждержавного економічного комітету (МЕК) і бере участь у ньому, але так, що це не суперечить її суверенітетові. Україна виступає теж за розвиток двосторонніх зв'язків. Бо йдеться про Співдружність Незалежних Держав.

— Але історія нас вчить, що Росія розуміє договори інакше...

Г. У.: Якщо Росія розуміє СНД як співдружність залежних держав, то Україні це не підходить. Але не годжуся, що Росія розуміє це інакше. Я б не скидав все на Росію.

— Як ви оцінюєте білоруський варіянт поглибленої інтеґрації з Росією в рамках СНД?

Г. У.: Білорусь завжди була залежна. Україна бере участь в СНД тільки як асоційований член. СНД не повинен бути новим типом федерації чи конфедерації, військово-політичним союзом. Саме тому Україна не погодилася підписати ташкентської угоди про спільну оборону. До речі, від 1991 року, з часу створення СНД, підписано понад 600 документів, договорів, угод, але більшість з них залишилася тільки на папері. Бракує тут політичної волі. В рамках СНД створилося також близько 70 різних комітетів, органів, у тому числі такі як союз кінематографістів. Чи потрібні вони? СНД ще не дозріла до Европейського союзу: спочатку кожна держава зміцнилася, а тоді щойно добровільно ввійшла до ЕС. Я бачу реальні перспективи розвитку СНД передусім в економічній сфері. Приміром, нам потрібні єдині залізничні тарифи.

— Стільки старань співпраці з Росією! Чи не варто обернути всі ці зусилля на Захід?

Г. У.: Україна активно співпрацює з Европейським союзом. Президент Ж. Сантер підписав з Л. Кучмою 1-го червня 1995 року угоду про торгівлю. При центрально-европейській ініціятиві створена спеціяльна комісія про стосунки з Україною. Рада Европи визнає Україну як демократичну державу. НАТО активно співпрацює в рамках Партнерства для миру. З балтійськими державами теж ведемо торговельно-економічну співпрацю. Але неможливо нам обійтися без СНД: ми досі нічого на европейському ринку не завоювали! Наші вироби не конкурентноспроможні й дорогі, бо мусимо вживати для їхнього вироблення багато електроенерґії. За доставу нафти, ґазу Росія ставить високі ціни! Важко нам сьогодні й на арабських ринках. Вихід — у перебудові нашої промисловости, завдяки реформам Л. Кучми. Після чотирьох років незалежности ми вийшли в світ тоді, коли все розподілено.

— Франція вирішила продовжити свої ядерні випробування. Яке ваше ставлення до цього рішення?

Г. У.: Україна виступає за роззброєння і за укладення договору про припинення ядерних випробувань. Цей задум поділяє чимало держав. У тому числі Китай, всі неядерні країни... Ізраїль ще не приєднався до ДНЯЗ (Договір про нерозповсюдження ядерної зброї). Курс України на без'ядерний статус затверджено в Деклярації про державний суверенітет ще 16-го липня 1990 року. Його запропонувала група демократів з Верховної Ради, а проголосувала за ДНЯЗ група 239, тобто об'єдналися всі. Без'ядерний статус — у нашому інтересі. Ми не могли втримувати такої зброї. Проте це наш інтерес тільки частинно: такою нашою поставою ми даємо приклад іншим, для добра світу. Сьогодні — не ядерна зброя повинна визначати ролю в світі. Україна є прикладом. Ні одна держава не відмовилася від ядерної зброї добровільно!

— Чи задовольняюча співпраця мія Францією і Україною?

Г. У.: Не задовольняюча. Історичні зв'язки між цими двома державами повинні бути підставою сильнішої співпраці, так у культурній ділянці, як і в економічній. Наш амбасадор у Парижі Юрій Кочубей працює в тому напрямі. Обрання нового президента Франції дасть поштовх до сильнішої співпраці: адже ж кожний президент хоче посилити сферу активности. Під час моєї поїздки до Парижу на 50-річчя закінчення Другої світової війни у травні ц.р. ми довго розмовляли з моїм французьким колеґою Алєном Жюппе про зв'язки між нашими державами. Як виявилося, наше взаємне відношення проявило порозуміння. Нещодавно, в Голляндії, я зустрівся з новим міністром закордонних справ Франції. Він визнав, що Україна — велика европейська держава. А той, що ще в цьому сумнівається, робить велику політичну помилку! Багато хто це зрозумів, тільки Франція ще вичікує... а французький бизнес втрачає час! Нехай Франція визначиться супроти України, чи вона їй потрібна! Франція теж була в тяжкому становищі: були ж французько-бельгійські капітали в Донбасі. Ми не жебракуємо! Ми поставили собі за мету співпрацю з країнами „великої сімки", в тому числі і з Францією.

Пам'ятник політв'язням у Львові

Як усім нам, мабуть, відомо із публікацій у пресі, Львівська Обласна Спілка Політичних В'язнів України стала ініціятором побудови пам'ятника жертвам комуністичного терору і большевицьких злочинів, замученим у тюрмах по всій українській землі та поза її межами.

Відбулося декілька конкурсів проєктів майбутнього пам'ятника, а 21-го червня 1992 року у Львові посвячено камінь, на місці, де стоятиме пам'ятник: на невеличкому скверику між перехрестям вулиць С. Бандери і П. Дорошенка (за Польщі колишня Сикстуська), навпроти тюрми Лонцкого.

Під час моїх відвідин у спілці ПВУ на вул. Стефаника, у червні 1995 року було відрадно довідатись, що проєкт пам'ятника вибрано і затверджено. Він являє собою високу, знедолену постать людини-політв'язня, що піднімається і немов виривається із-за ґрат. Буде там і відповідний напис.

Однак, що найбільш знаменне, символічне, про що розповів мені голова комісії спорудження пам'ятника В. Кубів, це: ґрати, вилиті із бронзи, у яку перетопили у Львові, порізавши перед тим на шматки, пам'ятник ідолові, „вождеві всесвітнього пролетаріяту", що так довго маячив перед Львівським Театром Опери і Балету і мозолив очі львів'ян.

Про що колись мріялось у тюрмі на Лонцкого, те відбувається сьогодні у вільному „граді Лева". Пам'ятник, сподіваємось, буде тут височіти вже у листопаді цього року.

Прохання до всіх бажаючих складати пожертви на рахунок #001700629 МФО, УкрСоцБанк Львова, із позначкою „Пам'ятник, або на адресу: „Львівська Обласна Спілка Політичних В'язнів України", м. Львів, вул. Стефаника 10, тел.: 72-58-76.

Софія Вовк

КИТАЙ припинив випробування бойових ракет в районі Східньо-Китайського моря поблизу Тайвану. Закордонним кораблям і літакам знову дозволено плавбу і лети традиційними маршрутами. Ракетні випробування збіглися в часі з загостренням стосунків між Пекіном і Тайпеєм після виступу тайванського президента Лі Денгвея в Корнельському університеті ЗСА, під час якого він ствердив можливість існування „двох Китаїв" або „одного Китаю і одного Тайвану". Випробування ракет у цій ситуації спостерігачі оцінили як очевидну спробу Пекіну застосувати сильний військовий і психологічний тиск на громадськість Тайвану та його уряд.

ДО 15 МІСЯЦІВ тюрми засудив лондонський суд російського емігранта Сергєя Манакова за незаконне одержування з державної каси соціяльної допомоги. Поліція заарештувала його ще в лютому на летовищі Ґітров, куди він прилетів з фальшивим українським пашпортом, повертаючись з Москви. А вперше С. Манаков з'явився в Англії в липні 1993 року, попросивши політичного азилю. Невдовзі по тому британська влада дізналася, що „політичний втікач" має п'ять конт у різних англійських банках і на кожному з них є щонайменше 100,000 американських долярів. А все одно С. Манаков діставав соціяльну допомогу, яка в Англії належить кожному, кого визнано „політичним втікачем".

У ЧЕТВЕР, 27-ГО ЛИПНЯ, головний прокурор ЗСА Дженет Ріно повідомила, що офіційні чинники на міжнародному летовищі ім. Дж. Ф. Кеннеді в Ню Йорку затримали палестинця, який є одним із керівників Гамасу — войовничого ісламського угрупування, що до своїх успіхів зачисляє недавні бомбові вибухи в Ізраїлі. Повідомляючи про це вона сказала, що Муса Мохаммед Абу Марзук був затриманий у вівторок, 25-го липня, після прибуття до ЗСА тому, що знаходився на листі відомих терористів. Служба імігації та натуралізації внесла прохання до Іміґраційного суду в Манґеттені про його видалення з країни тому, що його „запідозрівається у терористичній діяльності" та тому, що головний прокурор Дж. Ріно має підстави підозрівати, що він і тут має намір цим займатися.

НЕДІЛЯ, 6-го СЕРПНЯ 1995 р. Рочестер, Н. Й.

Піврічні збори

Братства св. Йосафата 217-го Відділу,

відбудуться

о год. 1-ій по пол. в школі св. Йосафата.

Просимо прийти і вирівняти свої членські вкладки.

Оксана Маркус, секретар

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

та

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА

при співпраці

НАРОДНОГО ДОМУ в Ню Йорку

влаштовує

в навечер'я 4-ої річниці проголошення самостійности України

СВЯТКОВИЙ ОБІД

на якому головним промовцем буде

достойний Амбасадор України до ООН Анатолій Зленко

Обід відбудеться

в середу 23-го серпня о год. 6:30 веч.

в залі Народного Дому при

140 2-га Авеню, Ню Йорк.

Квитки вступу по 25 дол. можна набути:

в Канцелярії УККА при 203 2-га Авеню, Н.Й.

Тел.: (212) 228-6840 щоденно від 10-5 по пол.;

УАКРада 142 2-га Авеню,

тел.: **(212) 505-1765** щоденно від 10-12 пол., а у вівторок і п'ятницю до 4:30 по пол.

КОМІТЕТ

Сієна Коледж і АДУ відкрили учительський центр в Україні

Олбані, Н. Й. — Дня 16-го червня ц. р. учителі з різних областей України та ЗСА зібрались в Охтирці на святочне відкриття Учительського Інформаційно-Методологічного Центру Сумської Области. Центр є приміщений в одному з будинків Гімназії ім. Антоненка-Давидовича в трьох соняшних кімнатах: викладова заля, в якій навчаються учителі, технологічно-інформаційна заля, де є приміщена відеозвукова апаратура й інформаційні матеріяли та прийомницька кімната, в якій стрічаються учителі, щоб обмінятися думками та нав'язати контакт з учителями інших областей України. „Міжнародний Фонд Відродження", уфундувавши цей центр дав можливість українським учителям англійської мови користати з найбільш модерної технології і методології, якою користуються педагоги передових країн світу.

Наступного дня після відкриття центру, розпочався в ньому семінар, спонзорований спільно Сієна коледжом з Олбані, Н. Й., та організацією Американці за Демократію в Україні (АДУ). Шість американських викладачів прибули в Охтирку з пачками книжок, щоб протягом наступних 12-ох днів ознайомити українських учителів англійської мови найновішою технікою навчання мови. На семінар було прибуло 27 учителів з Сумської, Чернігівської та Полтавської областей, як рівнож зі Львова та Кіровограда.

Американські учителі прибули сюди продемонструвати, що шкільна кімната може бути захоплюючим та високопродуктивним місцем засвоєння нових знань. Суворий денний розклад викладів чергування з вечірніми розмовами, демонстраціями американських фільмів та їх критичним оглядом, дебатами про економічні та біжучі політичні події та їх насвітленням з української та американської перспективи. Без вийнятку, всі учасники були захоплені програмою семінара, про що вони часто писали в своїх щоденних звітах. Кінцевим завданням кожного учителя було приготовити та провести лекцію з дітьми за підручниками, якими користуються в школах України, використовуючи при тому матеріяли та методику, яку вони засвоїли на семінарі. Висліди цих демонстрацій викликували захоплення серед американських учителів. Вони були вражені палким бажанням українських учителів засвоїти та користуватись новою методикою та поставити навчання та засвоєння нових знань.

Протягом минулих чотирьох років керівники програми Сієна-АДУ ставили собі за завдання не тільки об'єднати найкращих учителів України, а й допомогти їм увійти в контакт з їхніми колегами на Заході. Кожного року від 1992 до 1994, зосереджувалося увагу на учителях поодиноких областей, кожного року інша. Учасники програми в тих роках навчались в Сієна Коледжі в стейті Ню Йорк. З почуттям певности своїх здібностей та професійної підготови, вони верталися в Україну, щоб поділитися своїм знанням із сотнями інших учителів їхньої околиці, зорганізувати учителів у професійну асоціяцію, скласти аплікацію і отримати фонди на учительський центр в Охтирці, виступати з доповідями на конференціях учителів англійської мови, організувати курси та семінарі. Вклад праці цих ентузіястів відчувають тепер не тільки студенти, а і численні учителі, які вчились в них.

В 1995 році було вперше проведено програму в Україні. На семінар в Охтирку зібралась випускники попередніх трьох програм, як рівнож учителі з Полтавської области та Кіровоградського Педагогічного Інституту. Всі вони, разом з американськими викладачами, жили в шкільному гуртожитку та встигли нав'язати міцні зв'язки дружби між собою.

Ініціятором програми Сієна-АДУ є д-р Лідія Тарнавська і вона дотепер разом з мгром Гелен Уліцькою є співдиректорами програми. Вони роблять все можливе, щоб дати кожному учителеві в Україні почуття приналежности до ширшої сітки учителів, які спеціялізуються в англійській мові. Щомісяця вони посилають їм з Америки бюлетені зв'язку, шкільне приладдя, нові навчальні матеріяли. Додаткові учительські центри будуть відкриті в Чернігові, Полтаві та Кіровограді і вони будуть пов'язані в одну мережу з існуючими вже центрами в Охтирці та Львові.

Вся ця праця проводиться на мінімальному бюджеті. Директори програми та американські учителі — Луїз ДіНаполі, ДЕббі Суарез Гесс і Барбара Радка — дбають, щоб не витратити зайвого доляра і працюють довгі години, як добровольці, без ніякої фінансової винагороди. Протягом минулих чотирьох років АДУ могло фінансувати цю програму завдяки підтримці української громади та поодиноким жертводавцям, спеціяльно фльоридському бюра АДУ. Але програма росте і на утримання її потрібні додаткові фонди та додаткові добровольці. Якщо зацікавлені особи хотіли б включитися в працю програми, чи хотіли б підтримати її фінансово, проситься писати до: Americans for Democracy in Ukraine, P. O. Box 3874, Albany, N. Y. 12203-0874, або телефонувати до голови АДУ Михайла Гереця на число (518) 456-2119.

Чикаґо готується до відзначення відновлення державности України

Чикаґо (ІТҐ). — Тут зорганізовано окремий Громадський комітет, в склад якого входять представники УККА й УАКРади і їхніх складових організацій, Рух-Допомога незалежній Україні, ветеранські й молодечі організації, щоб об'єднано приготуватися до відзначення роковин відновлення незалежности України.

На першому засіданні обрано провід комітету, що його очолив інж. Орест Бараник, голова Ілліноїського Відділу УККА, а його заступником є мгр Андрій Скиба, голова місцевого відділу УАКРади. На почесного голову запрошено одного із небагатьох уже живучих членів військ УНР, майора Миколу Личика.

Святкування, дату якого назначено на неділю, 27-го серпня ц. р., почнеться Літургіями в наміренні українського народу в усіх церквах Чикаґо й околиці. Згодом відбудеться організований похід, який збереться о год. 12:30 по полудні біля катедрального храму свв. Володимира і Ольги, де надворі відбудеться маніфестаційне зібрання з офіційною і мистецькою програмою. До участи запрошені представники Білого Дому, Ілліноїського стейту і міста Чикаґо, як також генеральний консул України в Чикаґо.

Програму почнуть молитвою Владики, Митрополит Константин з Української Православної Церкви, Михаїл, ЧНІ, Єпископ Епархії св. о. Миколая, і пастор Олекса Гарбузюк з Євангельсько-Баптистського Об'єднання.

Після офіційної і мистецької програми, що почнеться о год. 1-ій по полудні, буде розвагова частина з музикою і танцями для молоді.

Не пора...

(Закінчення зі стор. 2)

раїнським пахне духом американська земля. Українська земля ж далека і такі довгі роки недосяжна — не в змозі була додати снаги і стійкости своїм дітям.

Складімо ж щиру вдячність тим батькам, які неймовірними зусиллями зберегли свою культуру під одвальним тиском чужої, вклонімось за ту велику любов до знедоленої і бідної України, якої вистачило на нелегке життя в чужині і ще залишилось у спадок їх дітям. Віддаймо належне і дітям, які не рахуються з трудом і часом вчитись українського, і як можуть і вміють намагаються прислужитись українській справі. І не картаймо тих, хто слабкий. Бо вони слабкі, їм найважче. Їм треба допомогти.

Не судімо і не докоряймо. Ще ніколи незгода не була будівничим. А нам сьогодні треба будувати. Не пора оглядатись назад, питаючи, чому українська мова на другому місці. Треба йти вперед, ставлячи питання поіншому: що я можу зробити, щоб моя чудова співуча українська мова була рівною серед рівних, щоб не почувала себе гидким каченям, будучи прекрасним лебедем? Хай всіх нас об'єднає ця думка в єдиному бажанні — служити Україні. Пора!

Віра Грабовська
Івано-Франківське — Едісон, Н. Дж.

ЖИДІВСЬКА АҐЕНЦІЯ з Тель Авіву оприлюднила статистику, що стосується жидівських громад в інших країнах. Отже, в Росії і Франції ці громади налічують по 600,000 осіб, в Україні — 446,000, в Канаді — 360,000, в Англії — 300,000. Найбільша жидівська громада живе у ЗСА — 5.8 мільйона осіб, в той час як у самому Ізраїлі їх мешкає тільки 4.4 мільйона.

СХОДИ ДО НЕБЕС

НС 495

МІШАНИЙ ЮНАЦЬКИЙ ТАБІР

На Новому Соколі вітає Вас

ПЛАСТОВИМ КЛИЧЕМ

СКОБ!

Стипендійний фонд ім. Р. Соневицького

В пам'ять Ростислава Соневицького, який помер в Арлінґтоні, Ва. 7-го липня ц.р., встановлено Стипендійний Фонд. Покійний залишив в смутку дружину Христину, дітей Марка, Марусю і Богдана та брата д-ра Ігоря Соневицького з дружиною і дітьми. З фаху економіст з Колюмбійського університету, працював в Ай-Бі-Ем у повіті Вестчестер, Н. Й. Його велика любов, зацікавлення і знання оперної і симфонічної музики виявилися в зібранні великої музичної бібліотеки з історії музики, плит, записів та оперних і симфонічних партитур. З продажу цієї вартісної бібліотеки буде засновано цей фонд.

Стипендії цього фонду уможливлять талановитій молоді, громадянам Америки, студіювати в кількох музичних консерваторіях України. Київська консерваторія України може похвалитися своїми визначними учнями, як Володимир Горовіц, піяніст та скрипаль Дейвід Ойстрах. Львівська консерваторія має своїх світочів, як композитор Мирослав Скорик, піяніст Еммануїл Акс і скрипаль Олег Криса, не згадуючи вже про Миколу Колессу і цілу „Колессівську" родину.

Р. Соневицький почав свою музичну освіту у Львівській консерваторії ім. Миколи Лисенка. Його любов до музики без сумніву плекалася в родині Соневицьких, де ще малою дитиною чув виступи його вуйка оперного співака Мирослава Скалі-Старицького, його тітки, оперткової співачки Євгенії Ласовської і його старшого брата, Ігоря, який ще з молодих літ заповідався стати добрим піяністом і композитором.

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви на фонд. The Rostyslav Sonevytsky Memorial Scholarship Fund, 40 The Ukrainian National Association, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Успіхи молодого інженера

320-ий Відділ УНСоюзу має честь і приємність поділитися доброю новиною з українською громадою в місті Балтиморі та членством УНС, що в неділю, 14-го травня ц.р. інж. Адріян Я. Радь отримав диплом маґістра з механічної інженерії в Джордж Вашінгтон університеті у Вашінгтоні. Маґістерські студії А. Радя спонзорувала програма НАСА

Народну освіту Адріян здобув в римо-католицькій школі св. Серця Ісуса з дуже добрими оцінками та рекомендацією до Політехнічного інституту в Балтиморі, що його він закінчив з успіхом. Студіював механічну інженерію в мерилендському університеті, де здобув бакаляврат. В 1985 році був прийнятий на працю до фірми ҐПТаврію в Александрії, Ва., як заступник менаджера в справах будови підводних човнів для морської фльоти ЗСА.

В 1989 році дістав працю в компанії Гернандез енджeнірінґ, де працює над проєктом для НАСА.

Адріян брав участь в крайовій конференції телесистеми в Атлянті, Дж., яку спонзорував Інститут електричних і електронічних інженерів і Товариство простірних і електронічних систем. Його доповідь у співавторстві з Рут Чіян Картер була поміщена з іншими доповідями у звітовій книзі конференції. Одержав кілька групових нагород за успішне виконання праці. Карту секретного довір'я одержав в 1986 році, а реєстраційний інженерний дозвіл після вишколу в стейті Вірджінія в 1988 році.

Інж. А. Радь

Адріян виростав в українській балтиморській громаді, закінчив школу українознавства при українській католицькій церкві св. Михаїла, а матуру здав в школі відділу УККА. Був вівтарним хлопцем в церкві св. Михаїла та кількакратно був на вишколі в Стемфорді. Був членом СУМА ім. 1-го Листопада та членом танцювального гуртка при СУМА, відбував сумівські табори вишколи в Елленвіллі. Був членом хору 14-го Відділу ООЧСУ та церковного хору церкви св. Михаїла. Здобув середню музичну освіту в грі на скрипці в Українському Музичному Інституті. Тепер співає в українському Національному Хорі у Філядельфії під диригентурою Михайла Длябоги. Адріян грав футбол в балтиморських дружинах „Дніпро" і „Січ". Він є членом 320-го Відділу УНСоюзу, в якому членами є також його батьки та два брати і сестра.

Секретар 320-го Відділу УНС

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в суботу 29-го липня 1995 р. на 69-му році життя відійшла від нас у вічність

бл. п.

ЯДВІҐА ХОМА з роду МОЛЕНДА

народжена 14-го березня 1926 р., Луцьк, Волинь
Заупокійні відправи відбудуться:

ПАНАХИДА — понеділок 31-го липня 1995 р. о год. 8-ій веч.

ПАРАСТАС — у вівторок 1-го серпня о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — у середу 2-го серпня о год. 9-ій ранку із похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Небесна Брама у Готорн, Н. Й.

Залишила у глибокому смутку синів:

ЮРІЯ
СТЕФАНА з родиною
РОМАНА з родиною

Вічна її пам'ять!

Розбудова...

(Закінчення зі стор. 1)

Подивляємо широкий діяпазон і добір імен, з яких деякі призабуті і тут в діяспорі, та добре, що саме на форумі бібліотеки вони появляються. Директорка бібліотеки має широкі пляни дальшої діяльности і велике захоплення тим ділом.

— Головна проблема, — каже вона, — це докомплектувати бібліотеку літературою, яка правдиво висвітлює історичне минуле України, її відомі та менше відомі сторінки історії, культури та освіти. Про це говорила вона також у своїй доповіді і про це в першу чергу говорить у зустрічі з нами в редакції.

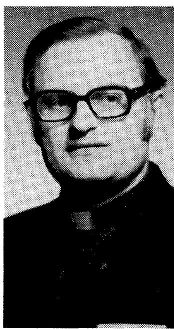
— Бібліотека повинна стати державною, методичним і координаційним центром освітянських бібліотек. Добре було б, коли б все виходило з нашої центральної бібліотеки по реґіонах, щоб можна було також створити відділ для інших національностей, щоб постійно відбувалися в ній такі вечори, як ми їх започаткували. Але як у всіх ділянках, так і у дальших плянах розбудови Центральної Овітянської Бібліотеки ми потрапляємо на фінансові труднощі. Ми маємо тепер 15 працівників, а їх число повинно зрости до 60. Ми маємо можливості поширити працю, але на це потрібно також фінансів.

— Яка ж ваша ціль в часі вашого короткого перебування у нас? — питаємо.

— Я переконана в тому, що ми в Україні піднеслися завдяки саме підтримці з діяспори. Ви нам допомогли прозріти, розвиватися. Але мені залишається таки і тепер звернутися зі закликом до вас усіх, кому не байдуже майбутню України як незалежної держави, її розвиток національної освіти і культури, виховання молодого покоління. Співпрацюйте з нами і допоможіть нам своїми датками так у формі книжок, журналів, як також фондами.

На розбудову книжкових відділів бібліотеки слід висилати книжки на адресу Україна, Київ —ОЗО, вул. Володимирська 57, Будинок Вчителя, Центральна Освітянська Бібліотека Бібліотека України. Всі чеки можна виставляти на адресу української кредитівки в Балтиморі, Мд.: „Self-Reliance" Baltimore, Federal Credit Union, 239 South Broadway, Baltimore, Md. 21231, а виписувати їх на: Acct. №51,444 Ukrainian Library Fund.

Св. п. о. І. Куліш

Св. п. о. І. Куліш

Як сірим шнурком відлітають журавлі у вирій так всім відомий о. протоієрей Іван Куліш відлетів від нас, покликаний Господом Богом. Покинув нас передвчасно. На запрошення о. Архимандрита Андрія з Бостону, щоб послужити Святу Літургію та відвідати їхню доню Андрійку, яка в кінці травня закінчила Бостонський університет, поїхав туди. Після відправи Літургії таки в церкві упав при престолі. Поготівля забрало його до шпиталю, куди поїхали дружина з донею. Там стояли коло його ліжка, а о. Іван, обернувшись лицем до них, промовив такі слова: „Моя доню, я вже недовго, бо тільки три дні буду жити". Так і сталось. На третій день із шпиталю дали знати дружині, що о. Іван упокоївся — 1-го липня. Причина смерти: влив крови у мозку і удар серця. Так сумно закінчилася земна мандрівка ревного й доброго працівника на ниві Христвій.

Родився о. Іан 13-го травня 1937 року. Він був високо освічений, після закінчення богословських студій одружився із Аріядною Форостій, учителькою мистецтва, був висвячений у священики покійним Владикою Марком в церкві Святого Вознесіння в Клифтоні, Н. Дж., 7-го березня 1972 року, де й залишився шість місяців набувати душпастирські практики у свого тестя о. протопресвітера Теодора Форостія, а після практики був призначений на парафію в Трой, Н. Й., де працював п'ять років. Там народилася їм донечка Андрійка. Відтак на його прохання був перенесений до Гадсону, Н. Й., де працював до останнього віддиху свого земного життя. Там же був заанґажований в американській політиці, був вибраний касиром Гадсону, Н. Й., а опісля працював в стейтовій адміністрації, а рівночасно студіював в Сієна коледжі і після кількох років здобув два дипломи з підприємницького управління і бухгальтерства. Рівночасно був активним і належав до Організації допомоги жертвам Чорнобиля, спровадив п'ять депутатів Верховної Ради з Києва і дав їм інструкції, як працювати в адмініструванні. Кілька років перед тим, Патріярх Мстислав призначив його капеляном Пласту і також обслуговував громаду в Кергонксоні, Н. Й.

Біль великий і велика втрата, бо о. Іван був ще в силі віку, всього 58 років многогранного життя. Сам себе не жалував, а всі сили віддавав на службу Господеві й Україні, в якій родився в Полтавській області в селі Ламане коло Кременчука.

Похоронні відправи відбулися в церкві-пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н.Дж., 4-го липня увечері з участю Архиєпископа Антонія і 12-ох священиків, а решта духовенства, а було всіх 22, були присутніми в церкві. Проповідувава о. протопресвітер В. Дяків. Слідуючого дня 5-го липня була відправлена Архиєрейська Літургія Владикою Антонієм. Був цілий час присутній в церкві Митрополит Ізяслав з Білоруської Церкви і чотирьох священиків української католицької церкви. Проповідь двома мовами виголосив Владика Антоній, в яких він висловив велику пошану до покійного отця Івана, з яким разом студіював теологію в Колеґії св. Андрія у Вінніпеґу.

В часі поминків тостмайстром був о. протопресвітер М. Земляченко, який покликав до слова кількох промовців, а на заклик приятеля покійного підполковника американської армії мґра Степана Галика і на прохання паніматки Аріядни всі зібрані гроші передано в руки представників Чорнобиля. Ще промовляли о. протопресвітер Б. Желехівський і Н. Пищимуха із Кергонксону і вкінці о. протопресвітер Т. Форостій виголосив довшу промову від доньки і внучки Андрійки, від матері покійного о. Івана Тетяни Куліш, його сестри Валі і від своєї родини зложив всім сердечну подяку за участь в похоронах і за молитви.

У вівторок, 8-го серпня, відбудеться в пам'ять о. Івана сорокоднeвне поминання в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж. і в Норт Порті, Фльорида.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези *будуть поміщені у* **„Свободі"** **тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику".**

Редакція „Свободи"

Чи знаєте, що **„СВОБОДА"** *це не тільки* **найстарший український щоденник у світі** безперебійної появи, але й найдешевший.

За нього платять члени УНСоюзу **30 центів**, а нечлени — **40 центів**.

Чи не варто підтримати цю газету передплатою?

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВГЕНІЯ АДАМЯК, членка УНСоюзу Відд. 145 Т-ва св. Марії в Алтона, Па. Померла 4-го березня 1995 р. на 78-му році життя. Нар. 3-го січня 1917 р. в Піттсбурзі, Па. Членкою УНС стала 1933 р. Залишила у смутку сина Леона Адамяка. Похорон відбувся 7-го березня 1995 р. на цвинтарі св. Марії в Алтона Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Павло Летанік, секр.

МИХАЙЛО ДОРОШ член УНСоюзу Відд. 401 Т-ва ім . Гетьмана Богдана Хмельницького в Торонто, Онт., Канада. Помер 8-го лютого 1995 р. на 74-му році життя. Нар. 1920 р. в Устрікі Долішні, Україна. Залишив у смутку племінника Ж.Й. Дороша. Похорон відбувся 10-го лютого 1995 р. на цвинтарі Beechwood у Ванкувері, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр.

МАРІЯ ГАЛЧИШАК членка УНСоюзу Відд. 112 Т-ва св. Марії в Парма Огайо. Померла 8-го січня 1994 р. на 73-му році життя. Нар. 10-го січня 1921 р. в Україні. Залишила у смутку: чоловіка Стефана Галчишака, дочку Анну, синів Стіва і Володимира. Похорон відбувся 11-го січня 1994 р. на цвинтарі св. Андрія в Пармі Огайо.

Вічна їй Пам"ять!

Марія Капрал, секр.

АНАСТАЗІЯ ХОМИЧ членка УНСоюозу Відд. 220 Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Чикаго, Ілл. Померла 28-го жовтня 1994 р. на 81-му році життя. Нар. 1913 р. в Нагуєвичах, на Україні. Членкою УНС стала 1963 р. Залишила у смутку: доньку Евгенію Гергарт, сина Любомира з жінкою Сильвією, 3-ох внуків і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 31-го жовтня 1994 р. на цвинтарі Воскресіння в Джастіц, Ілл.

Вічна Їй Пам"ять!

Управа Відділу

МАРІЯ БАРБАЗ членка УНСоюзу Відд. 292 Т-ва ім. св. Івана в Дітройті, Миш. Померла 3-го березня 1995 р. на 91-му році життя. Нар. 21-го жовтня 1902 р. в Австрії. Членкою УНС стала 1946 р. Залишила у смутку сина Юрія Барбаза. Похорон відбувся на цвинтарі Michigan Memorial — Flatrock, Mich. у Flatrock, Mich.

Вічна Їй Пам'ять!

Ірина Прийма, секр.

КАТЕРИНА БОБЕНЧИК членка УНС Відд. 104-168 Т-ва св. Миколая в Перт Амбой, Н. Дж. Померла 29-го січня 1995 р. на 85-му році життя. Нар. 8-го грудня 1909 р. в Перт Амбой, Н. Дж. Членкою УНС стала 1934 р. Залишила у смутку племінників і племінниць. Похорон відбувся 1-го лютого 1995 р. на цвинтарі St. Gertrude Колонія, Н. Дж., в Вудбрідж Township.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр.

ТАША МАРІЯ ФРАНК членка УНС Відд. 183 Т-ва ім. Івана Мазепи в Дітройті, Миш. Померла 14-го листопада 1994 р. на 16-му році життя. Нар. 11-го серпня 1978 р. Членкою УНС стала 1979 р. Залишила у смутку батьків: Дейл С. Франк, Тереса Франк, сестер Алісія А. Франк, Сара Елізабет Франк. Похорон відбувся 19-го жовтня 1994 р. на цвинтарі Ridge Lawn в Oxford Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Залика, секр.

ЗОФІЯ ГОЛОВЧАК членка УНС Відд. 53 Т-ва св. Миколая в Піттсбургу Па. Померла 3-го січня 1995 р. на 98-му році життя. Нар. 10-го грудня 1898 р. у Львові, Україна. Членкою УНС стала 1917 р. Залишила у смутку 2 дочки — Генрієтту Руссел і Анну Діл з Маямі Біч, Фла., 4-ох внуків, 4-ох правнуків і 1 праправнучку. Похорон відбувся на цвинтарі св. Володимира в Піттсбургу Па.

Вічна Їй Па'мять!

Іван Головай, секр.

ЮЛІЯ ВЕАҐ членка УНС Відд. 37 Т-ва „Любов" в Елизабет, Н. Дж. Померла 9-го лютого 1995 р. на 83-му році життя. Нар. 1912 р. в Сімсон, Па. Членкою УНС стала 1966 р. Залишила у смутку брата Василя, сестру Анну, сестрінка Михайла з дочкою Джесікою. Похорон відбувся 13-го лютого на цвинтарі св. Івана в Скрентон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Осередчук, секр.

АННА МЕЛНІЧИН членка УНС Відд. 108 Т-ва Святого Духа в Лейквуді, Н. Дж. Померла 22-го січня 1995 р. Нар. 29-го листопада 1895 р. в Україні. Членкою УНС стала 1933 р. Залишила у смутку: дві дочки Анну Волтер і Марію Заяць. Похорон відбувся 25-го січня 1995 р. на цвинтарі Brooklyn Heights в Клівленді.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр.

ОЛЬГА МАДЖЄСКІ членка 358-го Відд. УНС. Померла 19-го січня 1995 р. на 72-му році життя. Нар. 29-го вересня 1923 р. в Маганой Ситі, Па. Членкою УНС стала 1940 р. Залишила в смутку: чоловіка Антона Маджеского. Похорон відбувся 23-го січня 1995 р. на цвинтарі Ocean Co. в Тамс Рівер, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр.

ВОЛОДИМИР МАЙКО член УНС Відд. 67 Т-ва Запорізька Січ в Ансонія, Конн. Помер 1-го лютого 1995 р. на 70-му році життя. Нар. 14-го листопада в Ансонії, Конн. Членом УНС став 1942 р. Залишив у смутку: трьох братів: Михайла, Петра і Вілліяма, сестру Анну Прокопчик і декількох рідних. Похорон відбувся 10-го лютого 1995 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дерб[і] Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр.

СТЕЛЛА ОНИС членка УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку. Померла 11-го січня 1995 р. на 85-му році життя. Нар. 3-го травня 1909 р. в Ню Йорку. Членом УНС стала 1925 р. Залишила у смутку: брата Сімона. Похорон відбувся 14-го січня 1995 р. на цвинтарі св. Івана в Middle Village, N.Y.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Літепло, секр.

МАРІЯ ДАНИЛІВ МАСЛІЙ членка УНС Відд. 45 у Філядельфії, Па. Померла 3-го жовтня 1994 р. на 68-му році життя. Нар. 14-го жовтня 1925 р. на Україні. Членом УНС стала 1951 р. Залишила у смутку: дві дочки: Софію Шевчак, Ольгу Янг і сина Джеймса; внуків Антоні, Мішел, Тересу, Патрісію Маслій, Дженіфер Янг, Івана Янґа, Михайла Маслія, Донну Маслій; правнуків Анджеліку Шевчак, Джордан Тодда; братів Дмитра Кіта і Ярослава Кіт в Україні. Похорон відбувся 7-го жовтня 1994 р. на цвинтарі св.Марії у Фокс Чейс в Елкінс Парк, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр.

МАРІЯ КОВАЛИК член УНС Відд. 94 Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, Миш. Померла 22-го грудня 1994 р. на 70-му році життя. Нар. в Україні. Членкою УНС стала 1966 р. Залишила у смутку дочку Катерину з родиною і сина.

Вічна Їй Пам'ять!

Секр.